

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

registrator@enterprise.ministry.se

Transportstyrelsens remissvar på slutbetänkandet Tredje sjösäkerhetspaketet – Klassdirektivet, Klassförordningen, Olycksutredningsdirektivet och IMO:S olycksutredningskod (SOU 2010:23)

Sammanfattning

Olycksutredningsdirektivet

Transportstyrelsen (TS) delar i huvudsak utredningens förslag, dock med följande förslag till förändringar. Förslaget till ny bestämmelse om sekretess till skydd för uppgift om enskild i undersökning av sjöolycka m.m. bör utsträckas till att omfatta uppgifter som rapporteras in till TS. TS efterfrågar även en lagreglerad möjlighet att underlåta att upprätta åtalsanmälan till följd av att uppgift rapporterats in till styrelsen i enlighet med 6 kap 14 § Sjölagen (1994:1009) (SjöL). TS önskar att ett tillägg om befälhavare på utländskt fartyg på svenskt territorium görs, liknande det som föreslås för 6 kap 14 § SjöL, till 20 § andra stycket förordning (1990:717) om undersökning av olyckor (FOU).

TS vill uppmärksamma utredningen på att Sjöfartsverkets kungörelse med föreskrifter (SJÖFS 1991:5) om rapportering av sjöolyckor och anmälan om sjöförklaring behandlar rapportering och inte frågor om skyldighet att utreda olyckor (vilket angetts på s. 110 SOU 2010:23).

Klassdirektivet

TS delar utredningens förslag men vill i detta sammanhang framställa nedanstående synpunkter.

Olycksutredningsdirektivet

Avsnitt 5.5.6. Förslag till ny bestämmelse om skydd för uppgiftslämnarens identitet i undersökning av sjöolycka

Rapportering enligt 6 kap. 14 § första eller andra stycket SjöL ska enligt 20 § FOU göras till tillsynsmyndigheten. Tillsynsmyndighet ifråga om sjöolyckor är TS. När TS mottagit informationen vidarebefordras den till Statens Haverikommission. Med anledning av detta ställer sig TS frågande till varför skydd för uppgiftslämnarens identitet och för uppgift som lämnats av enskild inte också gäller hos TS. Syftet med den nya bestämmelsen, att förhindra att potentiella uppgiftslämnare avstår från att lämna uppgifter av rädsla för repressalier från arbetsgivare eller annan, riskerar helt att gå om intet om uppgifterna inte redan hos TS kan sekretessbeläggas.

Möjlighet att underlåta åtalsanmälan

Med samma motiv som ovan, dvs. att inte riskera att anmälningsfrekvensen minskar på grund av rädsla för repressalier, anser TS det nödvändigt att styrelsen får en lagreglerad möjlighet att underlåta att upprätta åtalsanmälan till följd av att uppgift rapporterats in till styrelsen i enlighet med 6 kap 14 § SjöL.

Avsnitt 4.10 Utökat bemyndigande för TS

Enligt utredningen innebär ”berörda parter” i direktivets artikel 6 i olycksutredningsdirektivet att en medlemsstat ska kunna ålägga bl.a. en befälhavare att utan dröjsmål underrätta landets utredningsorgan om alla uppkomna olyckor och tillbud som omfattas av direktivet. Direktivet omfattar alla sjöolyckor och tillbud till sjöss inom en medlemsstats territorium, oavsett flagg. Detta innebär i sin tur att även befälhavare på utländska fartyg ska kunna åläggas att rapportera. Då 6 kap 14 SjöL endast befunnits innehålla bestämmelser avseende befälhavare ombord svenskt fartyg föreslår utredningen att ett tillägg görs i denna paragraf så att regeln även omfattar en rapporteringsplikt för befälhavare på utländskt handelsfartyg på svenskt territorium.

Skyldighet att rapportera in olyckor och tillbud följer bland annat av SJÖFS (1991:5). Föreskriften är meddelad med stöd av bemyndigande i 20 § FOU. Av paragrafens första stycke följer att rapportering enligt 6 kap 14 § SjöL ska göras till tillsynsmyndigheten. Av det andra stycket följer att befälhavare på ett svenskt fartyg ska rapportera till tillsynsmyndigheten även i andra fall än i första stycket om en olycka eller tillbud har inträffat eller kan antas ha inträffat som kan vara av betydelse för sjösäkerheten. Slutligen framgår av sista stycket att närmare föreskrifter enligt första och andra stycket får meddelas av TS efter samråd med Statens Haverikommission.

Då 6 kap 14 § SjöL inte täcker in alla de situationer som ska rapporteras enligt direktivet måste TS även fortsättningsvis använda sig av 20 § andra stycket FOU. För att föreskriften ska kunna genomföra direktivet på ett riktigt sätt önskar därför TS att ett tillägg, liknande det som föreslagits för SjöL, i fråga om befälhavare på utländskt handelsfartyg på svenskt territorium görs även i 20 § andra stycket FOU.

Klassdirektivet

Avsnitt 3.5.4

Enligt 9 kap. 5 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438) (FSF), se SOU 2010:23 (s 88), får TS uppdra åt någon annan än en erkänd organisation att utfärda och förnya certifikat som bara avser ”utrustning till fartyg och personlig skyddsutrustning”. Enligt artiklarna 3.2 och 3.3 i klassdirektivet är det dock endast utfärdande av radiosäkerhetscertifikat och certifiering av ”specifika delar av marin utrustning på ett fartyg” som får överlåtas till annan än erkända organisationer. TS anser att FSF i det här fallet går utöver vad direktivet medger och ger större utrymme att överlåta certifiering till annan än en erkänd organisation.

Angående TS möjlighet att uppdra åt annan än erkänd organisation att utfärda radiosäkerhetscertifikat så följer det av SOU 2010:23 (s 88) att TS i föreskriftsform närmare kan definiera de krav som bör ställas på sådant organ. TS ställer sig frågande till om ett sådant bemyndigande finns för TS att meddela sådana föreskrifter. Om ett sådant bemyndigande krävs kan detta lämpligen läggas till i 9 kap. 5 § FSF alternativt i en ny 6 §.

Detta ärende har beslutats av generaldirektör Staffan Widlert och beretts av juristerna Anna Jontell och Johan Stenborg, föredragits av chefen för utredningsenheten Jörgen Zachau och chefen för tillsynsenheten Tomas Åström, i samråd med sjöfartsdirektör Per Nordström.

Staffan Widlert